

Premium

Většinu dětských zneužití nemají na svědomí pedofilové, tvrdí odbornice

15. března 2020

Úchyl, kriminálník, zvrhlík. To jsou nálepky, se kterými se musí potýkat lidé s odlišnou sexuální preferencí typu pedofilie nebo sexuální agrese. Odborníci z Národního ústavu pro duševní zdraví spustili program pro lidi se sexuální odchylkou. „Je dobré si uvědomit, že tito lidé mají další problémy, než jenom zvládat svou sexualitu,“ říká v rozhovoru pro iDNES.cz Kateřina Klapilová.

Společně s premiérou filmu V síti byla spuštěna i Vaše online poradna pro lidi se sexuální úchylkou v rámci projektu Parafilik. O čem konkrétně se tady bavíme?

Projekt je zaměřený primárně na lidi, kteří mají sexuální preferenci buď pro neobvyklé objekty, nebo neobvyklé sexuální aktivity - parafiliky. V podstatě je určen zejména těm, kteří mají se svým sexuálním nastavením problémy. Bude to program anonymní, bezplatný. Nedávno jsme spustili i webové stránky s relevantními informacemi o každé z parafilii. Právě tam je dostupná i anonymní poradna s možností anonymní rekontaktaže. To je důležité.

Proč?

Protože si člověk bude moci na základě odborných dotazů lépe vyjasnit, s čím má problémy, může si informace o svých potížích doplňovat podle reakce našeho odborníka. Ne vždy se samozřejmě musí jednat o parafilní preferenci, i když si to dotyčný třeba myslí. V návaznosti zprovozníme telefonní linku, na které umožníme nějaké zpětné dotazování lidem, kteří nás předtím kontaktují přes poradnu. Nebude se však jednat o krizovou linku. Linka však umožní překlenout dobu, než budou lidé zařazeni do kontaktní terapie – individuální, nebo skupinové. Ty se budou otevírat letos v září. Zaměřené budou jak na samotné parafiliky, tak pro jejich blízké.

Fotogalerie

Když se tu bavíme o pomoci parafilikům, je tu nějaká forma léčby? Tedy bavíme se o něčem, co se může vyléčit?

Asi to nelze kvalifikovat jako léčbu, protože pedofilie je něco, co je do velké míry vrozené, co máme

[Zobrazit fotogalerii](#)

dáno do vínku a co se nám objeví v období zrání naší sexuality. A my se s tím zkrátka musíme nějak vypořádat. Stejně jako u sexuální orientace nemůžeme uvažovat o tom, že by to šlo nějakým způsobem změnit. Co se ale dá udělat je naučit člověka, jak se svou sexualitou nakládat, a tím výrazně zlepšit kvalitu jeho života a spokojenost jeho i jeho blízkého okolí. Důležité je také to, že se lze naučit mít své sexuální touhy pod kontrolou, umět rozpoznat, co je vhodné a nevhodné chování, umět se vyhýbat rizikovým situacím.

Prevence sexuálního násilí

Zároveň to tedy směřuje k nějaké prevenci a předcházení trestných činů z jejich strany?

Určitě. Cíle projektu mohou být vnímány různě. Z pohledu společnosti to je rozhodně nástroj prevence sexuálního násilí. A to takový, který má potenciál předcházet sexuálními deliktům dříve, než se stanou a způsobí obrovské škody. Nicméně cíle terapeutické, cíle, které můžeme slíbit cílové klientele, jsou vlastně zlepšení života a zvýšení schopností ovládnutí vlastní sexuality a nakládání s ní v rámci zákona. Ty už doložitelné určitě jsou.

Bude projekt někdy ukončen?

Nyní je to pilotní projekt, máme za úkol ověřit funkčnost námi navržených způsobů intervence. Je plánován na 3,5 roku a za tu dobu bychom měli mít údaje o tom, zda a jak se klienti zlepšují v rámci terapeutické části programu. Předpokládáme, že kontaktní terapií nám projde až 80 klientů, plus nějaký počet jejich blízkých. Nicméně odpověď na Vaši otázku by byla – doufám, že ne, že nebude ukončen a že vhodná intervence pro tyto lidi bude udržitelně začleněna do našeho systému prevence.

Kateřina Klapilová (37)

Vystudovala biologii, psychologii a psychopatologii na Univerzitě Karlově. Byla na zahraničních stážích v Německu a Velké Británii.

Je držitelkou mezinárodního certifikátu z psychosexuologie.

Je vedoucí výzkumné laboratoře evoluční sexuologie a psychopatologie v Národním ústavu duševního zdraví a vyučující na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy.

Již více než 10 let provádí základní výzkum lidské sexuality.

Od roku 2019 garantuje také projekt primární intervence PARAFILIK, zaměřený na parafilní osoby a jejich blízké.

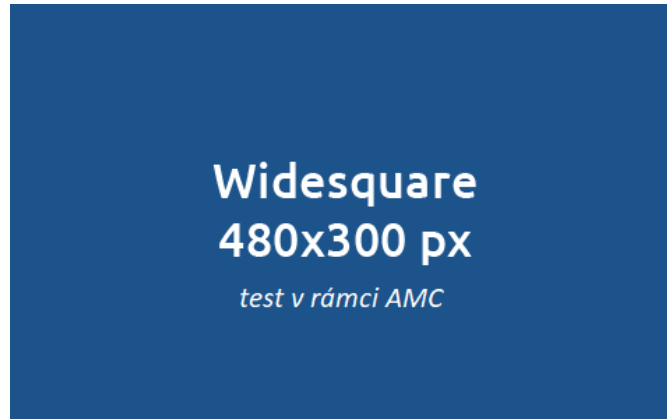
Asi bychom si měly vyjasnit nějaké pojmy. Co je to parafilie?

Tento termín bychom mohli volně přeložit jako „ti, kteří milují jinak“. Označuje se tak intenzivní a přetrvávající sexuální zájem o jiné sexuální aktivity než stimulaci genitálu či přípravné mazlení se s dospělými, a s těmito sexuálními aktivitami souhlasícími lidskými partnery. Za ty jsou považováni lidé nad 15 let, kteří jsou schopni souhlas dát. Znamená to také, že i když máte k dispozici ochotný ženský nebo mužský objekt, který je s vámi připraven provádět sexuální aktivity, tak stejně budete potřebovat pro své uspokojení aktivitu nebo objekt podle svého parafilního nastavení. Nejde jen o zálibu v něčem jiném, co člověk občas vyzkouší nebo o čem přemýšlí – o něčem sexuálně neobvyklém občas uvažuje nebo i praktikuje obrovské procento populace. Jde-li o parafilii, preference je dlouhotrvající a parafilní obsah pak výrazně převažuje nad ostatními fantaziemi. Není také obecně známo, že u parafilii v objektu nemusí jít jenom o sex. Rovněž se mohou do nevhodného partnera zamilovat a toužit po partnerském vztahu s ním. Často si ale uvědomují, že kdyby své touhy uskutečnili, neslučovalo by se to se nastavením společnosti. Nebo že by mohli dokonce nějakému člověku ublížit a dopustit se trestného činu.

Kolik odchylek rozlišujeme?

Parafilii je nekonečně mnoho a já znám asi jen jedno procento. (*smích*) Takhle se to asi dát shrnout. Popsáno bylo asi okolo 500 parafilii. V

povědomí veřejnosti jsou asi nejznámější parafilie v osobě, tedy odlišnosti v tom, kdo je sexuálně přitahuje či koho by chtěli mít za partnera. Sem patří například pedofilie, tedy zaměření na lidi v předpubertálním věku, pak hebefilie, tedy náklonnost k dívkám na začátku jejich dospívání, či efebofilie - náklonnost k chlapcům v pubertálním věku. Může jít ale i o zvířata či neživé objekty jako boty, latex a tak dále. Pak ještě existují takové, které se týkají „jiných“ erotických aktivit jedince, tedy toho, jak sexuálního vzrušení dosahuje - například zájem o masturbaci na veřejnosti, dotýkání se lidí v tramvaji bez jejich vědomí, pozorování jiných lidí při sexu, aniž by o tom věděli, svazování, bití, škrcení a mnoho dalších. Tyto parafilie bývají v populaci častější. Výběr aktivit pak může souviset s kulturou.

Jak moc nebezpeční parafilici jsou? V Česku například panuje často názor, že co pedofil, to sexuální predátor.

Pozor, parafilici nejsou jen pedofilové. U různých parafilí bude samozřejmě riziko selhání různé. Záleží právě, jestli člověk se sexuální odchylkou má ještě nějaké další rizikové faktory, které by mohly usnadnit spáchání trestné činnosti – jako problematické osobnostní nastavení, sexuální frustraci, schopnost správně vnímat nastavení společnosti a sexuální zájem či nezájem objektu jeho sexuální touhy. Je určitě dobré si uvědomit, že lidé s parafilí mohou mít větší problémy zvládat svou sexualitu. Zvládat jakoukoliv sexualitu je těžké – i člověk s běžným nastavením například nemůže dosáhnout sexuálního uspokojení s každým člověkem, co by chtěl. Nebo tak často a takovým způsobem, jak by chtěl. Selháváme například ve stresových obdobích. Nebo třeba pod vlivem látek snižujících ovládací schopnosti. To může být rizikové i u parafiliků. Statistiky ukazují, že většina lidí, kteří zneužili dítě nebo se dopustili nějakého sexuálního deliktu proti dospělému člověku, parafilii nemá. Například u českých pachatelů sexuální delikvence proti dětem je to od 20 do 30 procent, co mají pedofilní preferenci, zbytek jsou pachatelé, kteří to dělají z jiných důvodů.

Odborníkům se svěřit jen málokdo

Z jakých například?

Jsou to typicky lidé, kteří mají jiné osobnostní patologie, jsou sexuálně frustrovaní, nebo mají třeba mentální hendikep, takže neodhadnou správně situaci. Nebo jsou sami velmi nezkušení a nemají správně nastavené hranice toho, co je v sexualitě akceptovatelné. Často bývají pachatelé z blízkého okolí dítěte. V roce 2016 jsme dělali celonárodní výzkum, abychom zjistili, kolik lidí s parafilními preferencemi mezi námi je. Zajímali jsme se opravdu o silné preference a identifikaci s nimi. Zjistili jsme, že pedofilie se v Česku vyskytuje přibližně u 0,3 procenta populace, hebe/efebofilie u 1,6 procenta, sexuální sadismus u 1,9 procenta a preference pro znehybnění partnera u 3,6 procenta. Možná se to nezdá moc, ale když si to přepočtete na počet obyvatel, jsou to desetitisíce až statisíce lidí.

Dokážete říct, zda jsou parafilici spíše muži, nebo ženy?

Výrazně převažují muži nad ženami. Také jsme zjistili, že odborníkům se svěřit jen mizivá část těchto lidí. Se svou sexualitou se snaží vyrovnávat sami, ale často jim působí výrazné potíže. Trápí je sociální izolace, silná stigmatizace ze strany společnosti i blízkých, mají problémy v partnerském a rodinném životě, depresivní a úzkostné symptomy.

Spuštění Vaše projektu předcházelo menší poradenskému například na portálu Československé pedofilní komunity.

Jednak to byly údaje, které jsme zjistili z výše zmiňovaného výzkumu. Potom také tato zkušenost. V jejich poradně se kdokoliv může zeptat na cokoliv ohledně pedofilie. V poradně bude navíc možnost zpětné rekontaktní odborníka, a tím pádem budou odpovědi kvalitnější. S projektem souvisely ale i další věci. V Laboratoři evoluční sexuologie se dlouhodobě věnujeme základnímu výzkumu parafilí – nejen pedofilie, ale třeba i sexuální agrese. Do těch se nám začali hlásit i pedofilové, kteří byli nedelikventní, kteří nic neudělali a kteří ještě u žádného odborníka nebyli. Často jsme byli první, komu se svěřili a často se ptali, zda pro ně neexistuje nějaká vhodná terapie či poradenství. V ordinaci se objevují prakticky výhradně sexuální delikventi. Tito lidé se od parafiliků v mnohém liší, nazýváme je predátory. Také jejich problémy a potřebné způsoby intervence se od těch parafilních liší.

Pedofilie

Pedofilie je definována jako sexuální preference dětí, buď chlapců, nebo děvčat, nebo obojího pohlaví, obvykle prepubertálního věku. Pedofilové jsou nejčastěji zaměřeni na děti ve věku 5–12 let. Pedofilové si mohou s dětmi rozumět lépe než s dospělými, jsou schopni se do nich zamilovat, mívají o nich fantazie s erotickým podtextem. Hebe/efebofilie je pak zaměření na osoby v pubertálním období.

Dokument Vít Klusáka a Barbory Chalupové **V síti** je výpovědí o zneužívání dětí na internetu. Premiéru v kinech měl 27. února.

Materiály natočené dokumentaristy prověřili pražští kriminalisté, podezírají devět lidí z přečinu pokus o navazování nedovolených kontaktů s dítětem, za což hrozí až dva roky vězení.

Takže společnost ví pouze o těch „špatných“ parafilicích, ale nic o těch „dobrých“?

Ano. Nevíme moc dobře, co jsou nedelikventní parafilici zač, co je trápí. Asi bychom měli předpokládat, že jiné nastavení sexuality by je trápit mohlo. Snažíme se celou problematiku intenzivně zkoumat, abychom měli relevantní informace pro změnu přístupu společnosti k těmto lidem. Zjistili jsme například, že i nedelikventní pedofilové mají řadu problémů, které by chtěli řešit. U poloviny z nich se vyskytují silné depresivní symptomy. Více než třetina z nich se pokusí o sebevraždu. To je obrovské procento, když se podíváte na srovnání se zbytkem populace. Dalším problémem je sociální izolace, nemohou se nikomu svěřit, protože jsou automaticky odsuzováni. Veřejností, jejich blízkými a bohužel někdy i odborníky. V důsledku toho sami sebe automaticky pokládají za „špatné“, tak, jak je to vnímáno ve společnosti. Pedofil rovná se někdo, kdo znásilňuje dítě. To ale není pravda.

Není predátor jako predátor

Je třeba toto důvod, proč se shlukují častěji spíše v těch anonymních komunitách a bojí se vyhledat odbornou pomoc?

Já se domnívám, že kdyby byl jinak nastavený systém, tak by se i jejich chování co se týče vyhledávání pomoci radikálně změnilo. Souvisí to s obrovskou stigmatizací parafiliků ve společnosti. Nemají například základní informace o tom, jak se s jejich informacemi po návštěvě odborníka bude nakládat, a prostě se bojí být s tou diagnózou spojovaní. Bojí se ztratit anonymitu i před odborníkem, mají strach z přidělení diagnózy, z toho, že si je někdo najde v systému a bude je pronásledovat. Dalším důvodem je nepřehlednost systému – neví, za kým přesně mají se svým problémem zajít. Problémem jsou také dlouhé čekací lhůty a taky profesionální nepřipravenost odborníků pro práci s touto klientelou.

[Sexuální devianti se budou moci radit online. Díky webu filmu V síti](#)

Funguje něco podobného jako projekt Parafilik v ostatních zemích?

V euroamerickém prostředí existuje velká řada programů primární prevence sexuálního násilí, z nichž jsou části zaměřené přímo na působení na rizikové skupiny. Mezi ty patří i parafilici, protože v případech, že nezvládnou své sexuální touhy, tak se mohou dopustit sexuální delikvence. Takže naše činnost je vlastně předcházení sexuálnímu deliktu dříve, než se stane. Jak ukazují zahraniční programy podobného typu, je to velmi efektivní způsob prevence.

Protože když se něco už stane, tak lepíte důsledky, které jsou strašlivé. A je to obrovsky nákladné pro společnost. Mezi nejznámější zahraniční programy patří německý Dunkelfeld. Ten je přímo zaměřen na práci s pedofilními jedinci, funguje už 15 let. Má tisíce klientů, kteří do něj dochází. Název je velmi příhodný, neboť projekt umožnil, aby lidé z pedohebefilní preferencí vystoupili z jakési šedé zóny.

V Německu tohle funguje už 15 let. Nezaspalo v tomhle Česko?

No, pokud ano, rozhodně není jedinou zemí, která zaspala. Při tvorbě projektu jsme zjistili, že podobné systémy a podobné díry mají i v jiných zemích, například ve Francii. Nyní postupně ty úspěšné programy inspirují země, kde tyto programy ještě nemají. Spolupracujeme také s britským Stop It Now, či se švédským Preventell. Každý z těchto programů má trochu jiný přístup a nabízí trochu jiné služby, snažíme si vzít to nejlepší z každého z nich.

Myslíte si, že pedofilům může nějakým způsobem pomoci film V síti? Tvůrci filmu od začátku upozorňují na to, že predátoři nejsou pedofilové.

Určitě je dobré, že se upozorňuje na chování, které není v pořádku a které je poměrně časté. Je to jakýsi vedlejší produkt nového způsobu komunikace na internetu a sociálních sítích, ve kterém se projeví řada znaků lidské sexuality včetně parafilních preferencí. Tvůrci dokumentu se snaží rozlišit, že pedofil se nerovná predátor, což je fajn. Nicméně humbuk okolo a doprovodné akce a komentáře jsou příliš rozsáhlé. Obsah poselství filmu proto není lehce kontrolovatelný. Věci kolem mediální kampaně se bohužel spojí samy a obávám se, že slova „pedofil“ a „predátor“ a „v síti“ se budou pospolu objevovat velmi často.

Hledáte pomoc?

Od konce února funguje v rámci projektu Parafilik [online poradna](#), v které můžou žádat o pomoc nejen lidé s parafilní preferencí.

Později bude k dispozici i telefonní poradenství a od září 2020 je plánován začátek kontaktních terapeutických programů.

Tyto služby budou anonymní a zdarma.

Je to problematické?

Podle údajů, které máme z průzkumů, se zdá, že s kybergroomingem (*manipulativní technikou, kterou se pomocí nastolení důvěry snaží někdo přimět dítě ke sdílení intimností a posléze k osobní schůzce, pozn. red.*) se setkala dvě procenta žen, jedno procento mužů. Ve věkové kategorii mladších dospělých je to pak 7 procent žen do 15 let. Pouze 5 - 10 procent lidí, kteří mladé tímto způsobem na síti kontaktují, má pedofilní preferenci. Naopak, velké množství pachatelů je ze sexuologického hlediska zcela normální. Každopádně pozitivní je, že film umožní intenzivní debatu o této problematice. V rámci jeho medializace dochází k odkrytí hluchých míst v českém systému v oblasti sexuální edukace a prevence sexuální delikvence. Těch není málo. Věřím, že díky němu dojde k posílení edukace i služeb v oblasti péče o oběti on-line sexuální delikvence.

Autor: [Lada Režňáková](#)

© 1999–2020 [MAFRA, a. s.](#), a dodavatelé [Profimedia](#), Reuters, ČTK, AP. Jakékoliv užití obsahu včetně převzetí, šíření či dalšího zpřístupňování článků a fotografií je bez souhlasu MAFRA, a. s., zakázáno. Provozovatelem serveru iDNES.cz je MAFRA, a. s., IČ: 45313351. Vydavatel MAFRA, a. s., je členem koncernu [AGROFERT](#).

[Napište nám](#) [Kontakty](#) [Reklama](#) [Podmínky užití](#) [Osobní údaje](#) [Cookies](#) [AV služby](#) [Kariéra](#) [Předplatné MF DNES](#)